

hető. Ha pedig zugírászat vétségét az ügyvédség gyakorlatától felfüggesztett ügyvéd követte el, a felfüggesztés időtartamát legalább három évvel kell meghosszabbítani, kivéve, ha nyomatékos mentőkörülményeket lehet megállapítani és a zugírászatot az elítélt nem üzletszerűen folytatta.

A zugírászat miatti eljárás a járásbíróóságok hatáskörébe tartozik. Az ügy tárgyalásáról értesíteni kell az ügyvédi kamarát, amelynek területén a bíróság működik. A kamara magát az eljárásban ügyésze által képviselteti, aki a sértett jogait gyakorolja, és aki a vádképviselőt pótmagánvádlóként átveheti.

A zugírászat tárgyában hozott ítéleteket közölni kell az Ügyvédi Kamarával, amelynek a zugírászat miatt elítélt egyének névsorát az ítélet, illetve felfüggesztés hatályának tartama alatt a felek által leginkább látogatott hivatalos helyiségekben ki kell függeszteni.

Dr. B. I.

JOGGYAKORLAT.

A judikatura kiemelkedő döntései. A *dollárvalorizáció* kérdése most került először a kir. Kúria elé. A P. VI. 2198/1933. sz. ítélet eredeti állapot helyreállítása iránti igényvel kapcsolatosan foglalkozik evvel a kérdéssel és a fizetésre kötelezett felet az átvétel egyenlő számú dollárok megfizetésén *felül* marasztalja a keresetbeadás napja óta a fizetésig az áruárfolyamban bekövetkezett értékcsökkenésnek megfelelő dollárösszegek megfizetésében is. Az indokolás utal arra, hogy az előbbi állapot csak akkor áll helyre, ha a fizetésre kötelezett fél az értékcsökkenést helyreépítő különbözetet is megfizeti. Ez az ítélet állást foglal abban az irodalmi vitában, amely nálunk is felmerült az idegen valuták valorizációjának kérdésében és a döntést csak helyeselni lehet. A kir. Kúria egy másik ítélete (P. V. 4530/1933.) fontperben viszont fentartotta azt a korábbi álláspontot, amely szerint az átszámítás a fizetés és nem a lejárat napján jegyzett árfolyamon történik. A font időközi csökkenő tendenciája következtében a döntés gyakorlatilag ellenkező eredményt ér el, mint az előző, az ítéleti indokolásból azonban nem látni, vajjon a valorizáció kérdését a felek ebben a perben is felvetették-e. Végül megemlíthető ebben az összefüggésben a P. IV. 3961/1932. sz. ítélet is, amely német márkát valorizál német állampolgár javára, megállapítván a magyar-német relációban a viszonyosságot, — amire persze a hitelező és nem a valorizálandó valuta szempontjából van szükség.

A gazdasági lehetetlenülés gyakorlatában ezuttal is a *bérleszállítási* perek dominálnak. A gyakorlat ezekben meg-
lehetősen kialakult. A P. VI. 3022/1933. sz. ítélet, összhang-
zásban a korábbi döntésekkel, kiemeli, hogy bérleszállítás-
nak csak rendes felmondással meg nem szüntethető, arány-
lag hosszabb időtartamú bérletek esetében van helye és
megállapítható akkor is, ha a bérlő különben nem vagyon-
talan és nem is fizetéképtelen. A gazdasági lehetetlenülés
elválasztását az adós tönkremenésének szempontjából csak
helyeselni lehet. A P. VI. 6470/1933. sz. ítélet elutasít, mi-
vel a szerződés aránylag nem hosszú időre kötött és mert
a bérlő üzleti forgalma 1931. óta csak mintegy 6%-al csök-
kent. De felbukkan a gazdasági lehetetlenülés gondolata
más tárgyú perekben is. A P. VII. 4202/1932. sz. ítélet el-
utasít részletekben fizetendő *ingatlanvételár mérséklése*
iránti igényt, amely a mezőgazdasági termékek árának
csökkenésére és az ingatlanoknak evvel kapcsolatos elérték-
te'enedésére van alapítva. Érdekes elvi kijelentést tartal-
ma a P. II. 2432/1933. sz. ítélet, amely elutasítja ugyan a
nyugdíjleszállítás iránti kérelmet, viszont elvileg helyét
látja gazdasági lehetetlenülés okából a nyugdíjak leszálli-
tásának arra az esetre, ha a nyugdíj megállapítása óta az
alperes vagyoni viszonyai olyan lényeges és mélyreható vál-
tozáson mentek volna keresztül, hogy e miatt a nyugdíjnak
az eredeti összegben való megfizetése a fizetésre kötele-
zettre nézve elviselhetetlen terhet jelentene és az ő anyagi
romlását eredményezné. Az előfeltételek tehát itt mások,
mint a bérleszállításnál. Nyilvánvalóan többé-kevésbé a
gazdasági lehetetlenülés gondolata jutott kifejezésre a
6700/1933. M. E. sz. rendelettel megengedett nyugdíjleszáll-
ításnál is. Végül a P. I. 3389/1933. sz. ítélet a *kötelesrész*
csökkentését engedi meg az örökségben levő vagyontárgyak
értékcsökkenése címén és ezt az értékcsökkenést ismét füg-
getleníti az adós tönkremenetelének szempontjától. Az ér-
tékcsökkenés nem a maga teljességében, hanem csak a méltányossághoz képest veendő figyelembe és nem szükséges,
hogy teljes egészében szakértői véleménnyel legyen iga-
zolja, hanem megállapítható a szakértői vélemény előter-
jesztése óta eltelt időre nézve köztudomás alapján is.

*

Erdekes változást vélünk észlelhetni a kir. Kúria *bon-
tóperi* gyakorlatában: mintha a kir. Kúria eltérne attól a
praxisától, amely kölcsönös vétkesség címén benmarasztja
a házaseleket abban a kapcsolatban, amely igen sok eset-
ben alig tűrhető reájuk nézve. Ezt az intenciót véljük kiol-
vasni a P. III. 2236/1933. sz. döntésből. Maga a konkrét

döntés aggályos. A feleség égy szilveszteri mulatozás alkalmával férje jelenlétében a társaságban levő fiatalemberekkel összecsókolózott. A férj erre a feleséget pofonütötte és a fiatalemberek közül kiragadta, úgy, hogy a feleség a földre esett és 8 napon túl gyógyuló sérüléseket szenvedett. A feleség férjét emiatt följelentette és a bíróság el is ítélte. A Kúria — a feleség hibájából bont és bontóok gyanánt állapítja meg azt, hogy a feleség a férjet feljelentette és neki a kir. Kúria szerint csekélyebb beszámítás alá eső tettét meg nem bocsátotta. Az adott esetben inkább a férj cselekménye látszik súlyosabbnak, akinek nem volt jogcíme arra, hogy feleségét, ha talán nem is egészen volt helyeselhető a viselkedése, nyilvánosan tettleg bántalmazza és neki súlyos testi sértést okozzon.

*

Ha a *hozományt* az előzetes megállapodásnak megfelelően a férj apjának üzletébe fektetik be, a házasság megszűnte után közvetlenül a férj apjától lehet a hozomány visszaadását követelni. (P. I. 4368/1933.) A kir. Kúria igen helyesen vetette el a jogviszony hiányának kifogását, érvényre emelve az igazság szempontjait a túlhajtott formalizmus felett.

*

A *végrendelet ivateinek összefűzése* nem tartozik szorosan a végrendelezési cselekményhez, csak a pecsételéssel. Nincsen tehát megsértve az unitas actus kelleke, ha az összefűzés a végrendelezést megelőzően történt, még kevésbé akkor, ha az egyik végrendeleti tanú az összefűzéshez szükséges tüért és cernáért a lakás egy másik helyiségébe ment át (P. I. 4878/1933.).

*

A *váltó* nem kellékhányos, ha a kelet és lejárati napja egybeesik. (P. VII. 3175/1933.).

A forgató részvénytársaság egyik igazgatósági tagja azonos a forgatmányos cég belfaggyával. A Kúria (P. VII. 4131/1932.) szerint a forgatmányos túrni tartozik a forgató ellen emelhető magánjogi kifogásokat, mivel a forgató részvénytársaság igazgatósági tagjának tundia kellett a váltó alapjául szolgáló — jelentékenyebb — üzletről. Mellőzte a kir. Kúria az arra felajánlott bizonyítást, hogy a forgatmányos cég belfaggya a maga igazgatósági tagságát ténylegesen nem gyakorolta és nem vett részt a részvénytársaság ügyvitelében, mert az igazgatósági tagot köteltség gyanánt terheli az, hogy a társaság ügyeinek vezetésében tevékeny

részt vegyen. A kir. Kúria tehát elejti a felelősségi perekben már elfogadott megkülönböztetést az ügyvezetésben résztvevő és részt nem vevő igazgatósági tag között, amely pedig nézetünk szerint a való élethez sokkal közelebb áll, mint a konkrét esetben tanúsított kissé túlszigorú elbírálás.

*

A *baleseti kártérítési* jogviszonyba igen sokszor harmadik személyként lép be az Országos Társadalombiztosító Intézet. A P. I. 341/1933. számú ítéletben a Kúria marasztalta a felelős személyt az intézet regresszusigénye erejéig arra való tekintet nélkül, hogy a károsulttal kiegyezett. Tanulság: a felelős személy ne kössön egyességet a regresszusigény figyelembevétel nélkül. Viszont a P. I. 4738/1933. számú ítélet az alperest terhelő kárba betudja az OTI által fizetett járadékot, mivel ezért alperes az OTI-val szemben felelős.

*

A P. VII. 4155/1922. számú ítélet szerint nem jogellenes a *bűnvádi eljárással való fenyegetés*, ha azt a megfenyegetett személy cselekedeteire való tekintettel a törvény lehetővé teszi és az ennek a fenyegetésnek hatása alatt aláírt váltó érvényes jogügyletet foglal magában.

*

A késedelmes *vevő terhére kitűzött árverés* három napos határidejét a P. IV. 4666/1933. számú ítélet megfelelően tartja.

*

Felperes a hadifogságból csak saját költségén tud hazajönni és kiadásainak megtérítése, valamint kárai iránt perli az államkincstárt. A Kúria P. VI. 3790/1933. számú ítélete a pert hatáskör hiányából megszüntette, mivel a katonai szolgálatot teljesítő felperes az állammal közjogi jogviszonyban volt. A „*kincstári pergátlók*” egyre több igényt vonnak el a bíróságok döntése alól és szorítják a sokkal kevesebb biztosítókkal rendelkező közigazgatási útra. Az adott esetben nagyon is kérdéses, hogy a felperes igénye nem távolodott-e el az állammal való és alapjában tényleg közjogi jellegű jogviszonyától és hogy abban nem a magánjogi jelleg emelkedett-e annyira dominálóvá, hogy abból az igény polgári perútra tartozása következzen.

Dr. Vági József.